

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5231/2020
10.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Марине Милановић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиље Републике Србије, Министарства одбране, Војно-грађевински центар „Београд“, са седиштем у Београду, кога заступа Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Радмило Стојић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7331/2018 од 11.05.2020. године, у седници одржаној дана 10.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7331/2018 од 11.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 5356/17 од 29.05.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен захтев тужиље, па је обавезан тужени да тужиљи исплати износ од 1.708.160,00 динара, са законском затезном каматом од 01.11.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиље у делу за законску затезну камату на износ главног дуга од 1.708.160,00 динара за период од 28.10.2015. године до 31.10.2017. године. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог туженог да се са овим поступком застане до правноснажног окончања ванпарничног поступка у предмету овог суда Р1 170/2017. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка плати 51.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7331/2018 од 11.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиљи исплати новчани износ од 1.708.160,00 динара, са законском затезном каматом од 01.11.2017. године до исплате. Ставом другим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу трећем и четвртном изреке и у том делу жалба туженог одбијена, као неоснована. Ставом трећим изреке, одбачена је, као недозвољена жалба туженог у односу на став други изреке првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужиља да туженом на име трошкова поступка плати 63.170,00 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име трошкова другостепеног поступка плати 61.670,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, ... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је као адвокат заступао предлагаче у ванпарничном поступку пред Другим основним судом у Београду у предмету Р1 706/2011. Правноснажним решењем Другог основног суда у Београду Р1 706/2011 од 22.05.2014. године (постало правноснажно 12.06.2015. године) противник предлагача, овде тужила је обавезана да предлагачима плати накнаду за изузето грађевинско земљиште у висини од 80.672.160,50 динара, као наследницима ранијег сопственика национализованог земљишта, покојног ББ, као и трошкове тог поступка. Тужени је као адвокат заступао предлагаче и у извршном поступку који је покренут на предлог предлагача и спроведен тако што је Народна банка Србије спровела закључак извршитеља Милоша Јоксимовића и исплатила износ главног дуга са законском затезном каматом извршним повериоцима – предлагачима на њихове рачуне, а трошкове ванпарничног поступка и извршног поступка је уплатила на рачун пуномоћника предлагача, овде туженог адвоката. Туженом су исплаћени трошкови ванпарничног поступка у износу од 792.750,00 динара и трошкови извршног поступка у износу од 915.410,00 динара, укупно 1.708.160,00 динара. Након извршене исплате решењем Врховног касационог суда Рев 2180/2015 од 27.12.2016. године укинута су решења Вишег суда у Београду Гж 8724/2004 од 12.06.2015. године и Другог основног суда у Београду Р1 706/2011 од 22.05.2014. године (осим у одбијајућем делу одлуке о камати) и предмет је враћен Другом основном суду у Београду на поновно суђење, који још није завршен.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је сматрао да је укидањем решења на основу којег је извршена исплата туженом, да је отпао правни основ по коме су туженом исплаћени трошкови ванпарничног и извршног поступка, и да се на тај начин тужени неосновано обогатио, са којих разлога је обавезао туженог да тужиле исплати 1.708.160,00 динара са законском затезном каматом од 01.11.2017. године до исплате, применом члана 210. и члана 214. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је одлучио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиле, правилном применом материјалног права.

Чланом 89. ставом 1. Закона о облигационим односима прописано је да је пуномоћје овлашћење за заступање које властодавац правним послом даје пуномоћнику, ставом 2. истог члана да постојање и обим пуномоћја су независни од правног односа на чијој је подлози пуномоћје дато. Чланом 91. ставом 1. истог закона прописано је да пуномоћник може предузимати само оне правне послове за чије је

предузимање овлашћен, ставом 3. истог члана, да посао који не долази у редовно пословање може пуномоћник предузети само ако је посебно овлашћен за предузимање тог посла, односно врсте послова међу које он спада. Чланом 210. ставом 1. истог закона прописано је кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицаоц је дужан да га врати, а кад то није могуће – да накнади вредност постигнуте користи, док је ставом 2. истог члана прописано да обавеза враћања, односно накнада вредности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао.

Чланом 88. ставом 1. ЗПП прописано је да обим пуномоћја одређује странка, ставом 2. истог члана да странка може да овласти пуномоћника да предузима поједине одређене радње или да предузима све радње у поступку.

Када се имају у виду цитиране одредбе закона, а код утврђеног да је тужени, као адвокат заступао предлагаче у ванпарничном поступку пред Другим основним судом у Београду, да их је након правноснажно окончаног ванпарничног поступка заступао и у поступку извршења, који је покренут на њихов предлог и да је извршење спроведено тако што је Народна банка Србије исплатила износ главног дуга са каматом предлагачима на њихове рачуне, а трошкове ванпарничног и извршног поступка на рачун туженог, по пуномоћју, то је правилан закључак другостепеног суда да тужени није у обавези да тужиљи врати износ који му је као пуномоћнику лица која је заступао у ванпарничном и извршном поступку исплаћен на име трошкова ванпарничног и извршног поступка. Наиме, адвокат, као пуномоћник извршног повериоца овлашћен је да у извршном поступку у име и за рачун извршног повериоца наплати његово укупно новчано потраживање на име главног потраживања, законске затезне камате и трошкове поступка, с тим што постоји законска могућност да новчано потраживање на име трошкова поступка буде исплаћено адвокату, по пуномоћју датом од стране извршног повериоца. Како су у конкретном случају предлог за извршење поднела лица која су по извршном наслову означена као лица у чију корист је досуђена накнада за експроприсану непокретност, а тужени је иступао као њихов пуномоћник и у ванпарничном и у извршном поступку и како су исти овластили туженог да у њихово име и за њихов рачун прими новчана средства на име трошкова ванпарничног и извршног поступка, која су и исплаћена туженом, то у тој ситуацији тужиља није овлашћена да од туженог тражи повраћај новчаних средстава која су туженом исплаћена у извршном поступку по датом пуномоћју.

Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Са напред наведених разлога, а на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић